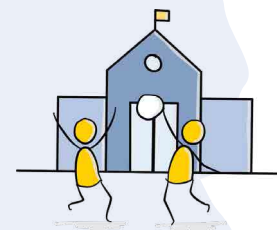
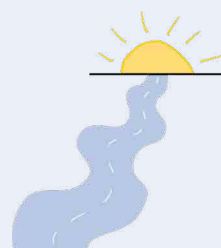

SPORT- EN PREVENTIE AKKOORD

Gemeente Ommen

SAMEN
FITTER
VERDER

INHOUD

3

Woord vooraf door
de wethouder

4

Totstandkoming
Sport- en
Preventieakkoord –
Samen Fitter
Verder!

5

Hier gaan we voor

16

Dit zijn de spelers die
het gaan doen

18

Zo gaan we het
organiseren en
uitvoeren

25

Monitoring en
evaluatie

26

Contactgegevens

27

Bijlage 1:
Lijst met
betrokkenen

28

Bijlage 2:
Format
indienen plannen

Woord vooraf door de wethouder

In tijden van Corona denk je niet direct aan Samen Fitter Verder!. Maar natuurlijk is het in deze tijd des te meer nodig. Ommen mag zich rijk rekenen met actieve verenigingen en instellingen die sport, bewegen en gezondheid stimuleren. Het is tijd om de handen ineen te slaan. Dat doen we met het akkoord 'Samen Fitter Verder!'. 'Samen Fitter Verder!' is ambitieus. Veel verenigingen, zorginstellingen, scholen, kinderopvangcentra en de gemeente gaan zich samen inzetten voor sport, bewegen en gezondheid. Dit doen we met een concreet actieprogramma.

Ik heb er alle vertrouwen in dat dit gaat lukken. We hebben immers al de nodige initiatieven. Een woord van dank voor al diegenen die zich hebben ingezet voor dit akkoord is natuurlijk zeer op zijn plaats. Zij kwamen alvast in beweging en namen het voortouw. Nu gaan we er samen voor zorgen dat de rest van Ommen volgt. Want alleen dan komen we 'Samen Fitter Verder!'

Ko Scheele

Wethouder gemeente Ommen

1. Totstandkoming Sport- en Preventieakkoord

Samen Fitter Verder!

Intentieverklaring en start

In oktober 2019 is in de gemeente Ommen een intentieverklaring getekend door Tennisclub Ommen, Sportrijk/Crossfit Ommen, VV Mariëberg en de gemeente Ommen. Daarmee hebben zij het startsein gegeven voor de ontwikkeling van dit sport- en preventieakkoord. Een belangrijk vertrekpunt daarbij was de koppeling tussen sport, bewegen en gezondheid en de aansluiting met het Nationaal Sportakkoord en het Nationaal Preventieakkoord. De ambities die daarin zijn opgenomen vormen de basis voor dit sport- en preventieakkoord.

Brede bijeenkomst en verdiepingsbijeenkomst

We zijn gestart met een brede bijeenkomst. Breed in de zin dat sport- en beweegaanbieders, onderwijsorganisaties, gemeente en maatschappelijke instellingen zijn uitgenodigd om ambities te formuleren, ideeën in te brengen en aan te geven op welke wijze ze zouden willen bijdragen aan de realisering hiervan. In een verdiepingsbijeenkomst zijn de ambities en maatregelen besproken, gecategoriseerd en geprioriteerd.

Regiegroep

Gedurende de ontwikkelperiode heeft een regiegroep bestaande uit vertegenwoordigers vanuit sport, zorg, welzijn, onderwijs en gemeente intensief meegedacht over het proces om te komen tot het lokale sport- en preventieakkoord. De regiegroep heeft, waar nodig, keuzes gemaakt voor projecten, activiteiten en programma's. Ook heeft ze meegedacht over de wijze waarop de organisatie en uitvoering van het akkoord zal plaatsvinden. Bij de uitvoering van het sport- en preventieakkoord speelt de regiegroep een belangrijke rol.

We staan aan het begin

Met dit sport- en preventieakkoord maken we afspraken om samen uitvoering te geven aan de actiepunten om de gestelde ambities te realiseren. We gaan bestaande initiatieven verder uitbouwen, we gaan nieuwe projecten en programma's opstarten en we gaan de samenwerking tussen organisaties verder vormgeven. Dit sport- en preventieakkoord zorgt daarmee voor een extra impuls om sport, bewegen en gezondheid te versterken en de maatschappelijke functie van sport en bewegen optimaal

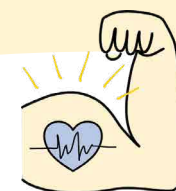
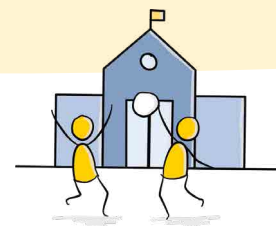
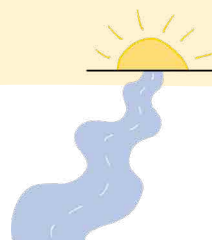
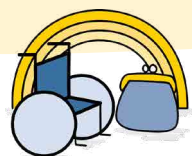
te benutten. Maar wie is dan eigenlijk 'we'? 'We' heeft betrekking op iedereen die een bijdrage levert aan de uitvoering van het akkoord. Zij zijn eigenaar van het akkoord. Het is dus niet een akkoord van de gemeente, het is van ons samen. Niet iedereen hoeft daarbij overal aan mee te werken. Ieder draagt, naar eigen kunnen, een steentje bij. Als aanvoerder, speler, supporter of sponsor. Hoe? Lees vooral verder...

**WE GAAN
SAMEN
FITTER
VERDER!**

2. Hier gaan we voor

5 THEMA'S

5 ambities
40 maatregelen

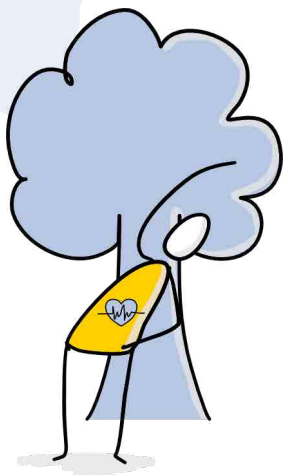

Uitwerking

Op de volgende pagina's zijn de 5 thema's uitgewerkt. Per thema worden de ambities en actiepunten gepresenteerd. Daarnaast wordt een globale inschatting gegeven van de volgorde waarin acties worden opgepakt en uitgewerkt. Dit tijdspad geeft een indicatie met welke acties we eerst aan de slag gaan en welke acties later aan bod komen. Per thema wordt ook kort de stand van zaken weergegeven en laten we enkele goede voorbeelden zien.

1. Ommen gaat voor gezonde inwoners in een gezonde omgeving

Voor kinderen is het belangrijk dat zij een goede introductie krijgen in wat een gezonde leefstijl is. Zo maken zij een start waar zij een leven lang profijt van hebben. Volwassenen willen lang actief zijn, lang in goede gezondheid leven en fit hun pensioen halen. Dan kunnen ze langer blijven meedoen. In Ommen willen we daar een belangrijke bijdrage aan leveren. En zo doen we dat...

DIT IS ONZE AMBITIE

In de gemeente Ommen is een omgeving gecreëerd met aandacht voor een gezonde leefstijl. Sportverenigingen, scholen, fysiotherapeuten, welzijnsorganisaties en huisartsen werken hierin samen om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk inwoners een gezonde leefstijl hebben.

ZO PAKKEN WE HET AAN

* De tijdbalk geeft een indicatie wanneer acties uitgewerkt gaan worden

2020

1. We gaan workshops op scholen en bij gezondheidscentra organiseren voor kinderen, ouders en ouderen over gezonde leefstijl, drugsgebruik, roken en een veilig sportklimaat.

2. Sportverenigingen die zich willen richten op het thema 'gezondheid' kunnen ondersteuning krijgen om minimaal brons te halen op het thema 'Gezonde sportkantine'.

2021

4. Scholen die zich willen inzetten om een 'Gezonde school vignet' te behalen kunnen hiervoor een begeleidingstraject aanvragen.

3. De gemeente Ommen en Vitaal Vechtdal trekken samen op om aandacht te besteden aan een gezonde leefstijl. Dat doen we door vanuit bestaande projecten te kijken naar mogelijkheden voor doorontwikkeling en door samen thema-bijeenkomsten te (blijven) organiseren.

5. We gaan sportieve inwoners uit de gemeente Ommen ('sposhielden') inzetten als ambassadeurs voor sport, bewegen en een gezonde leefstijl.

6. We willen jongerenwerkers en buurtsportcoaches betrekken bij voorlichting en activiteiten voor jongeren gericht op sport, bewegen en gezondheid.

7. We willen supermarkten betrekken bij het opzetten van campagnes over gezonde leefstijl.

2022

DIT IS DE STAND VAN ZAKEN ¹

51%

51% van de volwassenen uit de gemeente Ommen heeft overgewicht. In Nederland is gemiddeld 48,9% van de volwassenen van 19 jaar en ouder te zwaar.

12,6%

In Ommen heeft 12,6% van de volwassenen obesitas. Landelijk ligt dat percentage op 13,8%.

5

Ommen neemt deel aan 5 landelijke gezondheidsprogramma's (JOGG, Gezonde School, Sport en Bewegen in de Buurt, Samenwerkingsverband aangepast sporten, Gezonde Sportkantine).

1

In Ommen heeft 1 praktijk zich geregistreerd als gecombineerde leefstijlinterventie-aanbieder.

17,2%

17,2% van de volwassenen van 19 jaar en ouder geeft aan te roken. Landelijk is dat 20,5%

35,4%

Van alle inwoners van 19 jaar en ouder geeft 35,4% aan geen of maximaal een glas alcohol per dag te drinken. 7% van de inwoners van 19 jaar en ouder geeft aan een overmatige drinker te zijn. Dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde.

EEN PAAR GOEDE VOORBEELDEN

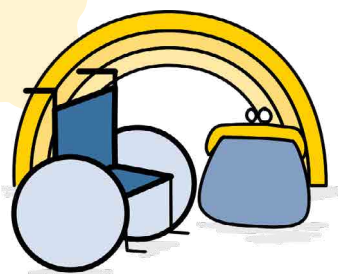
- VV Mariënberg vindt het belangrijk dat het aanbod en de uitstraling in de kantine gezond is. De vereniging heeft daarom een omgeving gecreëerd waar gezond eten en drinken steeds aantrekkelijker en makkelijker wordt, omdat dit bijdraagt aan de gezonde leefstijl van de leden.
- De gemeente Ommen heeft een aanpak waarbij iedereen in een wijk of dorp zich inzet om gezond eten en bewegen gemakkelijker en aantrekkelijker te maken. Buurtverenigingen, sportverenigingen, scholen, supermarkten en bedrijven kunnen zich aansluiten bij dit programma onder de naam Samen Fitter Verder!. In het verleden deden we dit onder de naam Gewoon Gezond. Vanaf heden gaan we verder met deze aanpak onder de naam Samen Fitter Verder!.
- De gemeente Ommen is sinds oktober 2014 aangesloten bij de landelijke JOGG beweging. Vanaf 2020 staat JOGG voor 'Gezonde Jeugd – Gezonde Toekomst. Het is een aanpak waarbij iedereen in een wijk of dorp zich inzet om gezond eten en bewegen voor jongeren gemakkelijk en aantrekkelijk te maken. De aanpak sluit aan bij Vitaal Vechtdal dat ideeën, mensen en organisaties verbindt om met elkaar gezondheid en de kwaliteit van leven in de regio te behouden en verbeteren.
- De gemeente Ommen is aangesloten bij samenwerkingsverband Vitaal Vechtdal dat zich inzet voor een gezonde, actieve regio, met vitale inwoners die economisch en maatschappelijk het verschil maken voor de regio. Huisartsen, gemeenten, GGD, onderwijs, werkgevers, verzekeraars en zorgverleners samen stimuleren inwoners, van jong tot oud, om actief aandacht te besteden aan de eigen gezondheid. Er wordt samengewerkt aan diverse projecten en campagnes.

¹ SMAP-data RIVM i.s.m. GGD'en; gebaseerd op de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM

2. In Ommen kan iedereen meedoen met sport en bewegen

Meedoen aan sport- en beweeg-activiteiten en hieraan plezier beleven is niet voor iedereen vanzelfsprekend, waardoor sommige mensen weinig of niet sporten of bewegen. Wij willen de sport- en beweegdeelname van iedereen, dus ook mensen met een beperking (lichamelijk, verstandelijk en/of gedragsgerelateerd) of mensen in een kwetsbare maatschappelijke positie (bijv. financieel, cultureel of anderszins) vergroten. Ook hebben we aandacht voor de sociale participatie van deze groepen. En zo pakken we dat aan...

DIT IS ONZE AMBITIE

Alle inwoners van de gemeente Ommen, dus ook de inwoners die minder makkelijk kunnen meekomen (fysiek, financieel of anderszins) en wel mee willen doen, worden in de gelegenheid gesteld om te kunnen sporten of te bewegen.

ZO PAKKEN WE HET AAN

* De tijdskalk geeft een indicatie wanneer acties uitgewerkt gaan worden

2020

1. We verkennen de mogelijkheden om aan te sluiten bij het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Dit fonds zet zich, net als het Jeugdfonds Sport & Cultuur, in om sportieve en culturele activiteiten mogelijk te maken, in dit geval voor inwoners van 18 jaar en ouder met een kleine beurs.

2. In het kader van het terugdringen van eenzaamheid willen we samen met ouderen een sportief aanbod ontwikkelen en het bestaande aanbod beter onder de aandacht brengen.

2021

4. We laten onderzoek doen onder mensen in kwetsbare situaties naar de behoefte aan sport- en beweegactiviteiten met daaraan gekoppeld het bekend maken van bestaand aanbod en vervoersmogelijkheden voor mensen die geen zelfstandig vervoer hebben. Tevens brengen we het Participatiefonds onder de aandacht.

3. We stimuleren en ondersteunen initiatiefnemers om het aantal aangepaste leen/huurfietsen te vergroten en zichtbaar te maken waar deze kunnen worden geleend/gehuurd.

5. Sportverenigingen, scholen en andere maatschappelijke partners gaan een gezamenlijke sportdag voor kinderen en volwassenen bij de sportverenigingen organiseren. Jongerenwerk en buurtsportcoach willen graag aansluiten.

6. We gaan een samenwerkingsverband opzetten tussen organisaties en verenigingen om kennis en ervaringen uit te wisselen en plannen te maken om mensen in kwetsbare situaties (nog) meer in beweging te krijgen.

stap 7

7. Initiatiefnemers die nieuwe spelvormen of speelplekken willen ontwikkelen die toegankelijk zijn voor meerdere doelgroepen willen we ondersteunen. Voorbeelden hiervan zijn interactieve speelplekken of het gebruik van apps.

8. We stimuleren en ondersteunen initiatiefnemers in het ontwikkelen van een challenge + app waarbij je verspreid in het centrum van Ommen punten kunt verdienen door te bewegen.

2022

DIT IS DE STAND VAN ZAKEN ²

11,5%

11,5% van de inwoners heeft een beperking in activiteiten met betrekking tot horen, zien of mobiliteit = gemiddelde t.o.v. landelijke cijfers

6,4%

6,4% van de inwoners geeft aan dat zijn/haar beperking belemmerend werkt om te gaan sporten of bewegen. In Ommen zijn minimaal 10 sport- en beweegaanbieders die een aangepast aanbod hebben voor mensen met een beperking.

De gemeente Ommen neemt deel aan het programma Iedereen Actief, dat aangepast sporten onder de aandacht brengt in Overijssel.

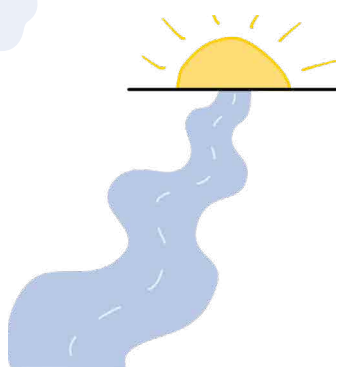
EEN PAAR GOEDE VOORBEELDEN

- De gemeente Ommen neemt deel aan het programma Sam& Overijssel. Kinderen en jongeren van 0-21 jaar in de gemeente Ommen die door geldgebrek thuis voorzieningen nodig hebben op het gebied van school, sport, cultuur, vrije tijd, verjaardag en overige opties kunnen een beroep doen op Sam& Overijssel. Hierbij gaat het om bijvoorbeeld zwemles, een fiets of contributie voor sportverenigingen.
- Volwassenen die sociale, sociaal-culturele, sportieve of educatieve activiteiten niet zelf kunnen betalen, kunnen in Ommen in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de kosten uit het Participatiefonds.

²Bron: sportopdekaart.nl

3. De sport- en beweeginfrastructuur in Ommen is toekomstbestendig ingericht

(Gemeentelijke) binnen- en buitensportaccommodaties zijn een belangrijke basis om sport en bewegen te kunnen faciliteren. Daarnaast benutten veel individuele en ongebonden sporters de openbare ruimte steeds vaker voor hardlopen, wandelen of fietsen. Sporten en bewegen in de openbare ruimte wordt steeds populairder. In Ommen is dat niet anders. En hoe maken we daar gebruik van?

DIT IS ONZE AMBITIE

Sport- en beweegaccommodaties in Ommen zijn duurzaam, groen en toekomstbestendig ingericht.

ZO PAKKEN WE HET AAN

* De tijdbalk geeft een indicatie wanneer acties uitgewerkt gaan worden

2020

1. We gaan gescheiden inzamelpunten voor afval creëren voor GFT en PMD op het sportpark bij de diverse clubs.

2. We verkennen welke mogelijkheden er zijn om watertappunten op het sportpark te realiseren.

2021

4. We verkennen welke mogelijkheden er zijn om openbare beweegtuin(en) te realiseren voor alle doelgroepen.

3. We gaan meer inzetten op het uitwisselen van kennis en ervaringen tussen sportverenigingen in brede zin. Hierdoor werken sportverenigingen, gemeente en andere kennisdragers meer samen om het sportpark gezamenlijk te verduurzamen.

2022

5. We willen een inventarisatie uitvoeren naar de mogelijkheden voor een centrale energieopslag op het sportpark.

DIT IS DE STAND VAN ZAKEN ³

34,8 | 34,8 sportaccommodaties per 10.000 inwoners
= hoge dichtheid t.o.v. landelijke cijfers

1,2 | 1,2 sporthallen per 10.000 inwoners =
gemiddelde dichtheid t.o.v. landelijke cijfers

1,2 | 1,2 zwembaden per 10.000 inwoners = hoge
dichtheid t.o.v. landelijke cijfers

1,34 | Afstand tot sportaccommodaties is gemiddeld
1,34 km = zeer grote afstand

2,5 | Afstand tot sporthal is gemiddeld 2,5 km =
gemiddelde afstand

2,5 | Score 2,5 op het aantal speelplekken (op een
schaal van 1-5)

3 | Score 3 op het aantal sport-, speel- en
beweegruintes (op een schaal van 1-5)

5 | Score 5 op het aantal routes (fiets- en
wandelpaden, buitenweggetjes) (op een
schaal van 1-5)

EEN PAAR GOEDE VOORBEELDEN

- Bij Fysiotherapie De Carrousel is in 2016 een beweeg- en revalidatietuin gerealiseerd.

Het doel van de tuin is om met name ouderen, in de buitenlucht, te helpen bij het behouden en verbeteren van het uithoudingsvermogen en kracht.

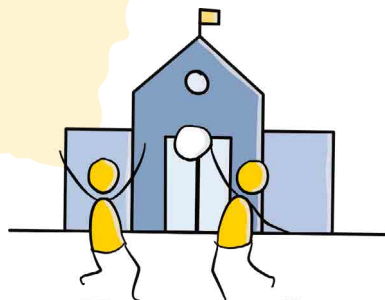

- Om haar duurzaamheidsambitie te realiseren heeft Tennis Club Ommen met een bijdrage van het rijk en van de gemeente Ommen ledverlichting en zonnepanelen geïnstalleerd.

³Bron: sportopdekaart.nl

4. Kinderen in de gemeente Ommen zijn fit, vaardig en sociaal

De laatste jaren bewegen kinderen steeds minder en gaan de motorische vaardigheden van kinderen sterk achteruit. Uit onderzoek blijkt dat goede motorische vaardigheden van belang zijn voor het ontwikkelen van een actieve leefstijl. En dan gaat het niet alleen over sporten en bewegen, maar ook over gezonde voeding. In Ommen gaan we daarmee aan de slag.

DIT IS ONZE AMBITIE

Alle kinderen in de gemeente Ommen bewegen met plezier, bewegen voldoende en zijn motorisch vaardig.

ZO PAKKEN WE HET AAN

* De tijdbalk geeft een indicatie wanneer acties uitgewerkt gaan worden

2020

1. We stimuleren en ondersteunen scholen om De Daily Mile te introduceren.

2. We gaan een sportkennismakingspakket samenstellen om kinderen, jongeren en volwassenen te laten proeven aan sport (Ommenkids+).

3. We stimuleren en ondersteunen sportverenigingen en scholen om meer samen te werken en verenigingen te laten lesgeven op scholen.

2021

6. We houden aandacht voor de mogelijkheden om vakdocenten in te zetten in het bewegingsonderwijs.

5. Initiatiefnemers die een applicatie/online tool om kinderen in beweging te krijgen (bijv. Pokémon) willen ontwikkelen, gaan we ondersteunen.

4. We willen multisportprojecten opzetten en aanbieden aan kinderen en jongeren.

2022

7. We kijken naar de mogelijkheid om Kids ambassadeurs in te zetten voor positieve sportcultuur/anti pestgedrag.

8. We willen samen met sportverenigingen jeugdleden enthousiasmeren om jeugdtrainer te worden.

DIT IS DE STAND VAN ZAKEN ⁴

82%

82% van de kinderen en jongeren (PO en VO) in Ommen sport regelmatig (minstens 40x per jaar) (Overijssel: 80%)

69%

69% van de kinderen en jongeren (PO en VO) in Ommen is lid van een sportvereniging (Overijssel: 75%)

9%

9% van de kinderen en jongeren (PO en VO) in Ommen voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (Overijssel: 9%)

64%

64% van de kinderen en jongeren (PO en VO) in Ommen voldoet aan de fitnorm (Overijssel: 65%)

30%

30% van de kinderen en jongeren (PO en VO) in Ommen voldoet aan de groentenorm (Overijssel: 38%) en 20% voldoet aan de fruitnorm (Overijssel: 21%)

93%

93% van de kinderen en jongeren (PO en VO) in Ommen heeft een gezond gewicht (Overijssel: 90%), 5% heeft overgewicht (Overijssel: 8%) en 2% heeft ernstig overgewicht (Overijssel: 2%)

EEN PAAR GOEDE VOORBEELDEN

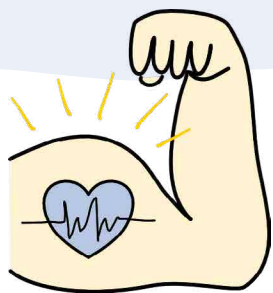
- Voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar is de lesmethode 'Lekker Fit!' ontwikkeld. 'Lekker fit!' gaat uit van een preventieve aanpak van overgewicht en te weinig beweging.
- De gemeente Ommen laat basisschoolleerlingen in contact komen met sport via het project OmmenKids. Leerlingen van de groepen 3 tot en met 8 krijgen daarmee de mogelijkheid kennis te maken met een groot aanbod van sport- en/of cultuuractiviteiten. Deze activiteiten en cursussen worden georganiseerd door lokale verenigingen.
- In de gemeente Ommen draait het project WhoZnext. Dit is een participatieprogramma voor jongeren tussen 12 en 18 jaar. Het biedt hen de kans om zelf mee te denken over de organisatie van een sportevenement of -activiteit in de buurt, op school of bij de sportvereniging inclusief de uitvoering.

⁴Bron: Jeugdsportmonitor Sportservice Overijssel 2016

5. Sport- en beweegaanbieders in Ommen zijn vitaal en toekomstgericht

Sport- en beweegaanbieders vervullen een belangrijke maatschappelijke functie door het aanbieden van sport- en beweegactiviteiten en het samenbrengen van inwoners. Daarom is het belangrijk dat we in Ommen vitale aanbieders hebben. Een vitale sport- en beweegaanbieder heeft de eigen organisatie op orde, speelt in op veranderingen, is op de toekomst en omgeving gericht met een activiteiten aanbod dat bijdraagt aan het welzijn en de participatie van de inwoners van Ommen. Zo helpen we daar bij...

DIT IS ONZE AMBITIE

Sport- en beweegaanbieders in Ommen zijn maatschappelijk georiënteerd, vitaal en toekomstbestendig en er heerst een prettige sfeer waar iedereen de kans krijgt om te sporten en/of te bewegen en zich sociaal veilig voelt.

ZO PAKKEN WE HET AAN

* De tijdbalk geeft een indicatie wanneer acties uitgewerkt gaan worden

2020

1. We ondersteunen bestuurders van sportverenigingen op het gebied van verenigingsmanagement. Daarbij wordt o.a. gekeken naar het huidige vrijwilligersbeleid en er zullen concrete plannen worden gemaakt voor een gezond en toekomstbestendig vrijwilligersbeleid.

2. We gaan sportverenigingen ondersteunen om trainers/begeliders te scholen/trainen op didactisch vlak, zodat kinderen (nog beter) worden uitgedaagd op hun eigen niveau.

2021

4. We willen inzetten op het vergroten van de ouderbetrokkenheid bij sportverenigingen met aandacht voor een positief sportklimaat.

3. We gaan train-de-trainer trajecten opzetten voor jonge sporters gericht op gezondheid en hoe om te gaan met kinderen met een beperking zoals ADHD/Autisme.

5. Per jaar worden minimaal 2 themabijeenkomsten georganiseerd voor sport- en beweegaanbieders. Daarbij wordt kennis gedeeld, voorlichting gegeven en kunnen inspiratiesessies worden gehouden. Thema's die aan de orde kunnen komen zijn bijvoorbeeld; 'Tarieven en Subsidies', 'Financiën', 'Duurzaamheid' en 'Opleiden trainers'.

6. We organiseren jaarlijks een 'Vriendjes en Vriendinnetjes Sportdag' bij sportverenigingen.

7. We willen de samenwerking tussen sportverenigingen, het vrijwilligerssteunpunt en Larcom intensiveren om meer vrijwilligers te kunnen inzetten op specifieke taken en werkzaamheden en meer bekendheid geven aan het vrijwilligerssteunpunt.

8. We willen in samenwerking met Landstede en/of Deltion leerwerkplekken creëren bij verenigingen.

9. We gaan in Ommen een Sportplatform oprichten. Hiermee zorgen we ervoor dat krachten, kennis en ervaring worden gebundeld en beter worden benut. In de eerste plaats willen we hiermee de organisatiegraad van 'de sport' in Ommen naar een hoger niveau brengen, maar het platform kan daarnaast een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van het lokale sport- en preventieakkoord.

2022

DIT IS DE STAND VAN ZAKEN ⁵

29,3%

Ten opzichte van landelijke cijfers is een iets hoger percentage inwoners lid van een sportvereniging (29,3% t.o.v. 25%)

80%

80% van de sportverenigingen in Overijssel geeft aan over voldoende vrijwilligers te beschikken. In heel Nederland is dat 82%. Van alle verenigingen in Overijssel is 78% op zoek naar vrijwilligers.

92

Van de verenigingen in Overijssel werkt 92% samen met andere verenigingen of organisaties.

29%

Van de sportverenigingen scoort 29% een goed op vitaliteit en daarnaast is 56% 'voldoende' vitaal.

EEN PAAR GOEDE VOORBEELDEN

- De verenigingen OVC '21, OZC en JCO hebben in het voorjaar van 2019 een eenduidig vrijwilligersbeleid vastgesteld, dat in 2020 verder wordt geïmplementeerd. Kern van het beleid is, dat je alleen lid kunt worden, wanneer je minimaal 8 uur per jaar vrijwilligerstaken wilt uitvoeren. Dit geldt ook voor ouders/verzorgers van jeugdleden tot 16 jaar.
- Er is een gebruikersoverleg van voetbalverenigingen in de gemeente Ommen met de gemeente Ommen. Onderwerpen van gesprek zijn onder andere beheer, onderhoud en exploitatie.
- Jeugd Combinatie Ommen (JCO), een samenwerkingsverband van voetbalvereniging OVC '21 en OZC heeft een trainersacademie opgezet voor vrijwilligers, leiders en trainers. Elke vrijwilliger, die op het veld staat met jeugdvoetballers wil graag een leuke en kwalitatief goede training kunnen verzorgen. De thema's, die o.a. behandeld zijn de afgelopen twee jaar zijn 'groepsdynamica', 'didactisch handelen', 'omgaan met afwijkend gedrag' en 'grens- en scheidsrechtercursus'.

⁵ Bron: sportopdekaart.nl en Verenigingsmonitor Overijssel 2016

3. Dit is zijn de spelers die het gaan doen

Intentieverklaring en start

Dit lokale sport- en preventieakkoord heeft veel energie opgewekt door inbreng van een breed netwerk aan betrokkenen. Het is belangrijk om die energie te behouden. De ondertekening van het sport- en preventieakkoord is daarin de eerste stap. Daarmee zeggen organisaties dat ze de ambities uit het akkoord gezamenlijk willen realiseren. Een organisatie die heeft getekend, werkt mee aan het realiseren van de ambities. Dat doen we dus samen! Welke rollen zijn er?

- **Aanvoeders:** trekken de kar, nemen het initiatief om een actie of speerpunt uit te werken. Dit kunnen ook mensen uit de regiegroep zijn (zie regiegroep)
- **Spelers:** helpen mee met het uitwerken van een actie of speerpunten, maken bijvoorbeeld onderdeel uit van een werkgroep
- **Supporters:** juichen het sport- en preventieakkoord toe, zijn ambassadeur en proberen anderen enthousiast te maken om ook deel te nemen
- **Sponsors:** hebben geen inhoudelijke betrokkenheid, maar dragen bijvoorbeeld bij in het financieren of faciliteren van projecten of activiteiten.

Regiegroep

Om tot uitvoering van projecten en activiteiten te komen is het belangrijk dat een groep vertegenwoordigers zich verantwoordelijk voelt om dit te begeleiden en aan te jagen.

Dit noemen we de regiegroep. In de regiegroep hebben de volgende mensen zitting:

• Albert-Jan Greidanus	C.N.S. Ommerkanaal
• Berlinda de Braak-Tempelman	Fysiototaal
• Bram Hoving	T.C.O.
• Carla Mastenbroek	Fysiototaal
• Ellen van der Vegte	Vitaal Vechtdal
• Esther van der Kooij	Imminkhoeve
• Herman Maathuis	v.v. Mariënberg
• Ivonne Saueressig	Wijz Welzijn en Volco Ommen
• Mariëtte Kuik-Kamphuis	Fysiotherapie De Carrousel
• Natascha Visser	Gemeente Ommen
• Nienke Weijdeman	Gemeente Ommen
• Richard Smits	TCO
• Silvia Gaasbeek	Sportrijk/Crossfit Ommen

Na ondertekening van het akkoord is deze regiegroep de 'hoofdeigenaar' van het akkoord.⁶ De regiegroep heeft de volgende taken:

- Aanjagen, enthousiasmeren en betrekken van potentiële uitvoerders van acties en speerpunten
- Bewaken en toekennen uitvoeringsbudget en services
- Opstellen jaarlijkse uitvoeringsagenda
- Organiseren van minimaal 1 evaluatiemoment per jaar met alle betrokkenen
- Werven van betrokkenen die op een andere wijze een bijdrage willen leveren om de ambities/acties uit het van sport- en preventieakkoord te verwezenlijken, bijvoorbeeld financieel
- Samen met de Adviseur Lokale Sport services toewijzen
- Coördineren van de acties die afgesproken zijn in het sport- en preventieakkoord
- Opstellen van een nieuwsbrief ten behoeve van communicatie
- Toekomstbestendig maken van het sport- en preventieakkoord op langere termijn

AANJAGEN ENTHOUSIASTMEREN BETREKKEN

⁶ Belangrijk om te vermelden is dat alle ondertekenaars 'eigenaar' zijn van hetsport- en preventieakkoord en een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen om de gestelde ambities te realiseren. Er wordt gekozen voor een 'hoofdeigenaar' om de uitvoering te coördineren.

In de overgang van ondertekening naar uitvoering en de eerste periode van de uitvoering (september 2020 - juni 2021) zal een procesbegeleider de regiegroep ondersteunen bij het opzetten en uitvoeren van taken. Hiervoor is vanuit het sport- en preventieakkoord budget beschikbaar en gaat niet ten koste van uitvoeringsbudget.

De gemeente

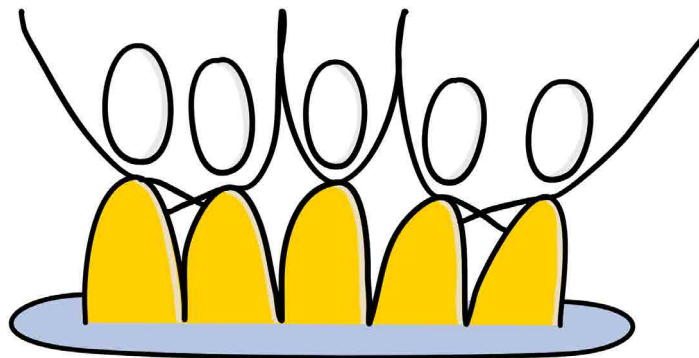
De gemeente maakt onderdeel uit van de regiegroep en is als ondertekenaar één van de partijen die wil bijdragen aan het succes en zo veel mogelijk initiatieven van partijen stimuleert en ondersteunt. De gemeente laat daarmee zien actief te willen bijdragen aan het succes en stimuleert partijen zo veel mogelijk om met initiatieven te komen. Waar nodig zal de gemeente meedenken over en ondersteunen bij de uitvoering van maatregelen.

Combinatiefunctionarissen

De combinatiefunctionarissen ondersteunen bij het ontwikkelen, aanbieden en organiseren van sport- en beweegaanbod in de gemeente Ommen. Zij spelen een belangrijke rol bij de uitvoering van tal van acties die zijn opgenomen in dit sport- en preventieakkoord. Daarnaast zal voor de eerste fase van de uitvoering een procesbegeleider worden ingezet. Deze is verantwoordelijk voor het opstarten van projecten, het betrekken van nieuwe partijen en het ondersteunen van de combinatiefunctionarissen.

Adviseur Lokale Sport

Sportaanbieders (vereniging, clubs en commerciële aanbieders) in de gemeente Ommen kunnen gebruikmaken van services uit de sportlijn (uit het Nationaal Sportakkoord) wanneer deze bijdragen aan het realiseren van de geformuleerde afspraken in het sport- en preventieakkoord. De Adviseur Lokale Sport is hiervoor contactpersoon en werkt samen met de combinatiefunctionarissen van Ommen. De combinatiefunctionarissen zijn in eerste instantie aanspreekpunt voor de sportaanbieders. Hier kiezen we voor uit het oogpunt van borging. Zij kennen de gemeente en regio en kunnen daardoor efficiënte verbindingen leggen. Daar waar nodig en gewenst zoeken we contact met de verenigingsondersteuners van de sportbonden.

4. Zo gaan we het organiseren en uitvoeren

Algemeen

Voor het realiseren van de ambities en speerpunten uit dit akkoord heeft de rijksoverheid *uitvoeringsbudget* beschikbaar gesteld. Voor Ommen is dat € 10.000,- per jaar voor de periode 2020-2022.⁷ Het gaat hierbij om geormerkt budget dat nergens anders aan besteed kan worden. Daarnaast is voor de ondersteuning van verenigingen budget beschikbaar in de vorm van deskundigheidsbevordering, begeleiding en scholing. Dit zijn *services* en vertegenwoordigen een waarde van € 6.000,- per jaar voor de periode 2020-2022. Naast uitvoeringsbudget en geld voor services, wordt gekeken in hoeverre de gemeente een bijdrage kan leveren vanuit bestaande middelen en zal gekeken worden naar andere financieringsmogelijkheden (sponsors).

Maar aan welke acties en ideeën wordt uitvoeringsbudget gekoppeld, aan welke ideeën koppelen we services en welke onderdelen neemt de gemeente voor haar rekening, uitgaande van beleidsmatige en financiële kaders? In de tabel op de volgende pagina's wordt dat inzichtelijk gemaakt.⁸

⁷ De overheid stelt in principe voor 2 jaar geld beschikbaar voor de uitvoering van sportakkoorden. Gemeenten moeten jaarlijks een aanvraag doen om aanspraak te kunnen maken op het uitvoeringsbudget.

⁸ In het geval nog niet duidelijk is hoe de financiering verloopt wordt dit aangegeven met NTB (Nader te bepalen).

Actie/maatregel	Wijze van financiering
1. Ommen gaat voor gezonde inwoners in een gezonde omgeving	
1. We gaan workshops op scholen en bij gezondheidscentra organiseren voor kinderen, ouders en ouderen over gezonde leefstijl, drugsgebruik, roken veilig sportklimaat.	Service/GGD
2. Sportverenigingen die zich willen richten op het thema 'gezondheid' kunnen ondersteuning krijgen om minimaal brons te halen op het thema 'Gezonde sportkantine'.	rookvrije omgeving Service/JOGG
3. De gemeente Ommen en Vitaal Vechtdal trekken samen op om aandacht te besteden aan gezonde leefstijl. Dat doen we door vanuit bestaande projecten te kijken naar mogelijkheden voor doorontwikkeling en door samen themabijeenkomsten te (blijven) organiseren.	Gemeente
4. Scholen die zich willen inzetten om een 'Gezonde school vignet' te behalen kunnen hiervoor een begeleidingstraject aanvragen.	GGD of Service
5. We gaan sportieve inwoners uit de gemeente Ommen ('sporthelden') inzetten als ambassadeurs voor sport, bewegen en een gezonde leefstijl.	NTB
6. We willen jongerenwerkers betrekken bij voorlichting en activiteiten voor jongeren gericht op sport, bewegen en gezondheid.	Gemeente
7. We willen supermarkten betrekken bij het opzetten van campagnes over gezonde leefstijl.	JOGG (AH en Aldi)

Actie/maatregel	Wijze van financiering
2. In Ommen kan iedereen meedoen met sport en bewegen	
1. De gemeente verkent de mogelijkheid om aan te sluiten bij het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Dit fonds zet zich, net als het Jeugdfonds Sport & Cultuur, in om sportieve en culturele activiteiten mogelijk te maken, in dit geval voor inwoners van 18 jaar en ouder met een kleine beurs. Hierbij wordt ook gekeken naar aansluiting bij het Participatiefonds.	Gemeente
2. In het kader van het terugdringen van eenzaamheid willen we samen met ouderen sportief aanbod ontwikkelen en het bestaande aanbod beter onder de aandacht brengen.	Uitvoeringsbudget
3. We stimuleren en ondersteunen initiatiefnemers om het aantal aangepaste leen/huurfietsen te vergroten en zichtbaar te maken waar deze kunnen worden geleend/gehuurd.	Uitvoeringsbudget
4. We laten onderzoek doen onder mensen in kwetsbare situaties naar de behoefte aan sport- en beweegactiviteiten met daaraan gekoppeld het bekend maken van bestaand aanbod en vervoersmogelijkheden voor mensen die geen zelfstandig vervoer hebben. Hierbij staat de vraag centraal hoe het aanbod zo ingericht kan worden dat er geen kosten mee gemoeid zijn.	NTB
5. Sportverenigingen, scholen en andere maatschappelijke partners gaan een gezamenlijke sportdag voor kinderen en volwassenen, met en zonder beperking bij de sportverenigingen organiseren.	Uitvoeringsbudget
6. We gaan een samenwerkingsverband opzetten tussen organisaties en verenigingen om kennis en ervaringen uit te wisselen en plannen te maken om mensen in kwetsbare situaties (nog) meer in beweging te krijgen.	Uitvoeringsbudget
7. Initiatiefnemers die nieuwe spelvormen of speelplekken willen ontwikkelen die toegankelijk zijn voor meerdere doelgroepen willen we ondersteunen. Voorbeelden hiervan zijn interactieve speelplekken of het gebruik van apps.	Uitvoeringsbudget
8. We stimuleren en ondersteunen initiatiefnemers in het ontwikkelen van een challenge + app waarbij je verspreid in het centrum van Ommen punten kunt verdienen door te bewegen.	Uitvoeringsbudget

Actie/maatregel	Wijze van financiering
3. De sport- en beweeginfrastructuur in Ommen is toekomstbestendig ingericht	
1. We gaan gescheiden inzamelpunten voor afval creëren voor GFT en PMD op het sportpark bij de diverse clubs.	NTB
2. We verkennen welke mogelijkheden er zijn om watertappunten op het sportpark realiseren.	Gemeente/JOGG
3. We gaan meer inzetten op het uitwisselen van kennis en ervaringen tussen sportverenigingen in brede zin. Hierdoor werken sportverenigingen, gemeente en andere kennisdragers meer samen om het sportpark gezamenlijk te verduurzamen.	Service
4. We verkennen welke mogelijkheden er zijn om openbare beweegtuint(en) te realiseren voor alle doelgroepen. We volgen hierbij het voorbeeld van de beweeg- en revalidatietuin van Fysiotherapie De Carrousel en combineren dit met ontwikkelingen of plannen voor onderhoud in de openbare ruimte in de wijken en dorpen.	Uitvoeringsbudget
5. We willen een inventarisatie uitvoeren naar de mogelijkheden voor een centrale energieopslag op het sportpark.	NTB
4. Kinderen in de gemeente Ommen zijn fit, vaardig en sociaal	
1. We stimuleren en ondersteunen scholen om De Daily Mile te introduceren.	Uitvoeringsbudget/JOGG
2. We gaan een sportkennismakingspakket samenstellen om kinderen, jongeren en volwassenen te laten proeven aan sport (Ommenkids+).	Uitvoeringsbudget
3. We stimuleren en ondersteunen sportverenigingen en scholen om meer samen te werken en verenigingen te laten lesgeven op scholen.	Uitvoeringsbudget
4. We willen multisportprojecten opzetten en aanbieden aan kinderen en jongeren.	Uitvoeringsbudget
5. Initiatiefnemers die een applicatie/online tool om kinderen in beweging te krijgen (bijv. Pokémon) willen ontwikkelen, gaan we ondersteunen.	Uitvoeringsbudget
6. We houden aandacht voor de mogelijkheden om vakdocenten in te zetten in het bewegingsonderwijs.	NTB
7. We kijken naar de mogelijkheid om Kids ambassadeurs in te zetten voor positieve sportcultuur/anti pestgedrag.	NTB
8. We willen samen met sportverenigingen jeugdleden enthousiasmeren om jeugdtrainer te worden.	NTB

Actie/maatregel	Wijze van financiering
5. Sport- en beweegaanbieders in Ommen zijn vitaal en toekomstgericht	
1. We ondersteunen bestuurders van sportverenigingen op het gebied van verenigingsmanagement. Daarbij wordt o.a. gekeken naar het huidige vrijwilligersbeleid en zullen concrete plannen worden gemaakt voor een gezond een toekomstbestendig vrijwilligersbeleid.	Service
2. We gaan sportverenigingen ondersteunen om trainers/begeleiders te scholen/trainen op didactisch vlak, zodat kinderen (nog beter) worden uitgedaagd op hun eigen niveau.	Service
3. We gaan train-de-trainer trajecten opzetten voor jonge sporters gericht op gezondheid en hoe om te gaan met kinderen met een beperking zoals ADHD/Autisme.	Service
4. We willen inzetten op het vergroten van de ouderbetrokkenheid bij sportverenigingen met aandacht voor een positief sportklimaat	Uitvoeringsbudget en Service
5. Per jaar worden minimaal 2 themabijeenkomsten georganiseerd voor sport- en beweegaanbieders. Daarbij wordt kennis gedeeld, voorlichting gegeven en kunnen inspiratiesessies worden gehouden. Thema's die aan de orde kunnen komen zijn bijvoorbeeld; 'Tarieven en Subsidies', 'Financiën', 'Duurzaamheid' en 'Opleiden trainen'	Platform Sport & Beweging
6. We organiseren jaarlijks een 'Vriendjes en Vriendinnetjes Sportdag' bij sportverenigingen.	Uitvoeringsbudget
7. We willen de samenwerking tussen sportverenigingen het vrijwilligerssteunpunt en Larcom intensiveren om meer vrijwilligers te kunnen inzetten op specifieke taken en werkzaamheden en meer bekendheid geven aan het vrijwilligerssteunpunt.	NTB
8. We willen in samenwerking met Landstede en/of Deltion Leerwerkplekken creëren bij verenigingen.	NTB
9. We gaan in Ommen een Sportplatform oprichten. Hiermee zorgen we ervoor dat krachten, kennis en ervaring worden gebundeld en beter worden benut. In de eerste plaats willen we hiermee de organisatiegraad van 'de sport' in Ommen naar een hoger niveau brengen, maar het platform kan daarnaast een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van het lokale sport- en preventieakkoord. Denk hierbij aan het ontwikkelen van vrijwilligersbeleid bij verenigingen, kennis uitwisseling over training en coaching, scholing op het gebied van positief coachen, etc, etc.	Service

Gebruik maken van services

Om gebruik te kunnen maken van services kunnen sport- en beweegaanbieders zich aanmelden. Alle sport- en beweegaanbieders die gebruik willen maken van de verschillende mogelijkheden kunnen dat kenbaar maken bij de regiegroep, de combinatiefunctionarissen of de Adviseur Lokale Sport. De aanmeldingen worden verzameld, waarna de Adviseur Lokale Sport ervoor zorgt dat de services worden aangevraagd. Daarna worden de gekozen workshops, inspiratiesessies en scholingen ingepland.

Een voorbeeld van zo'n service is het 'Duurzaamheidsstraject voor sportverenigingen'. Zes verenigingen uit Ommen hebben zich hiervoor aangemeld en worden inmiddels begeleid om hun sportaccommodatie te verduurzamen. Er worden scans uitgevoerd, plannen van aanpak gemaakt en financiële adviezen gegeven.

Toekenning uitvoeringsbudget

En hoe gaat dat met het uitvoeringsbudget? Het uitvoeringsbudget wordt door de overheid uitgekeerd aan de gemeente. De regiegroep beheert het budget. Alle betrokkenen die hebben deelgenomen aan de startbijeenkomst, de verdiepingsbijeenkomst en andere enthousiaste verenigingen en inwoners worden uitgedaagd om een bijdrage te leveren. Zij worden door de regiegroep uitgenodigd om voor de actiepunten uit dit akkoord concrete plannen te maken waarna de regiegroep de middelen voor 2020 verdeelt. De deadline voor het aanvragen van uitvoeringsbudget door lokale uitvoerders in 2020 is 1 oktober 2020. Deadlines voor 2021 worden nader bepaald en gecommuniceerd.

Format en beoordeling

Het aanvragen van budget kan worden gedaan middels een eenvoudige procedure. Voor het opstellen van een actieplan of projectplan is een eenvoudig format beschikbaar waarin de actie of het project wordt beschreven (zie bijlage 2). In dit korte plan kan een onderbouwde aanvraag worden gedaan voor uitvoeringsbudget. Een projectplan of actieplan wordt aangeleverd bij de regiegroep. Elk ingebracht project en elke activiteit zal door de regiegroep worden getoetst aan de hand van de volgende criteria:

- 1. Aansluiting ambitie(s) lokaal sport- en beweegakkoord**
In hoeverre sluit het plan/idee aan bij de ambities uit het lokaal sport- en preventieakkoord?
- 2. Doelstellingen en resultaten**
In hoeverre is inzichtelijk gemaakt welke doelen en resultaten worden bereikt met het plan/idee?
- 3. Plan van aanpak**
Hoe concreet is het plan van aanpak uitgewerkt (activiteiten, acties, projecten, etc.)?
- 4. De organisatie en uitvoering**
In hoeverre wordt inzichtelijk gemaakt hoe de organisatie en uitvoering van het plan/idee eruit ziet? Welke organisaties of verenigingen zijn betrokken?
- 5. Schaalbaarheid**
In hoeverre wordt aandacht besteed aan de omvang van het project? Ofwel, kan het plan ook elders worden uitgevoerd, of met meer deelnemers/activiteiten?
- 6. Borging van aanbod, samenwerking en kennis**
In hoeverre wordt omschreven hoe het plan/idee na twee jaar zelfstandig kan blijven bestaan qua aanbod en samenwerking en hoe wordt de opgedane kennis verspreid?
- 7. Cofinanciering en financiële borging**
In hoeverre is aandacht besteed aan cofinanciering (gebruikmaken van andere financiële middelen) en de financiële borging van het plan/idee na verloop van tijd?

Aan alle bovenstaande criteria wordt door de regiegroep een score toegekend op een schaal van **1-5 (1=onvoldoende, 2= matig, 3= voldoende, 4= goed, 5= zeer goed)**, waarna een totaalscore ontstaat en het budget al dan niet wordt toegekend.

5. Monitoring en evaluatie

De regiegroep heeft de regie over de uitvoering van het sport- en preventieakkoord en het bijbehorende budget. Ze zorgen voor een evaluatie op het proces. Onderdeel van deze evaluatie is de borging van projecten na twee jaar. De project- of werkgroepen zijn verantwoordelijk voor een evaluatie op projectniveau. Verder deelt de regiegroep alle informatie richting alle betrokken partijen die aangegeven hebben op de hoogte te willen blijven.

6. Contactgegevens

Nienke Weijdeman

Combinatiefunctionaris Sport gemeente Ommen

nienke.weijdeman@ommen.nl

Bijlage 1: Lijst met betrokkenen

Sportcentrum Emsland	Dansstudio85 Ommen	C.B.S. Het Koloriet
Graven golfclub	Volco Ommen	Medrie Regio Hardenberg
Yoga Ommen	S.C. Lemele	Imminkhoeve
O.B.S. De Dennenkamp	Tennisclub Ommen	Wijz welzijn
Voetbalvereniging O.V.C.'21	M.H.C. Ommen	GGD IJsselland
Tactus Verslavingszorg	Speel-en-werkplaats Nw. Weg	Buurtzorg Ommen Vechtvallei
CrossFit Ommen/ Sportrijk	v.v. Mariënberg	Vitaal Vechtdal
(Kinder)diëtist / Praktijkhoudster Van Asselt	Wijz en de Kern	Halt
Energy Ommen	Samen Doen team Ommen	St. Prokino Kinderopvang
O.B.S. Nieuwebrug	C.N.S. Ommerkanaal	Baalderborggroep
O.B.S. Het Palet	Fysio Ommen	O.Z.C.
Fysio Totaal	Fysiotherapie de Carrousel	De Bissingcrossers
Zwembad de Carrousel	Gemeente Ommen	

